

Manažment pacienta s recidivujúcim bazocelulárnym karcinómom periokulárnej oblasti

Prídavková Zuzana (1, 2), Furdová Alena (2)

*(1) Klinika oftalmológie, Ústredná vojenská nemocnica SNP
Ružomberok – FN, Ružomberok*

(2) Klinika oftalmológie LFUK a UNB, nemocnica Ružinov, Bratislava

Úvod

Závažný priebeh ochorenia pacienta s periokulárnym bazocelulárnym karcinómom s opakovanými recidívami, orbitálnou inváziou, exenteráciou orbity.

Kazuistika

Pacient, muž, narodený r. 1930, sledovaný pre nádorový proces od r. 2014, bez významnej očnej anamnézy v minulosti. Pacient dňa 20.05.2014 odoslaný z dermatovenerologickej ambulancie na Klinikum oftalmológie ÚVN SNP v Ružomberku s diagnózou suspektného bazocelulárneho karcinómu v oblasti supercilia temporálne vpravo. Subjektívne pacient bez ťažkostí, indikovaná chirurgická excízia tumoru, histológia s potvrdzujúcou diagnózou bazocelulárneho karcinómu (dg. C44.1) s pozitívnymi resekcijnými okrajmi. Realizované reexcízia oblasti a časti jazvy, pacient dispenzarizovaný, na kontroly nechodí. Po takmer dvoch rokoch, dňa 02.03.2016 pacient prichádza na kontrolné vyšetrenie, udáva časté krvácanie danej oblasti,

nehojacu sa ranu. Objektívne semiptóza hornej mihalnice vpravo, na margu krvácajúca infiltrujúca nádorová hmota. Odoslaný na Kliniku onkológie ÚVN SNP Ružomberok. Realizované stagingové a gradingové vyšetrenia bez preukázania metastatického procesu, no s lokálnou recidívou infiltratívneho bazocelulárneho karcinómu hornej mihalnice vpravo, musculus orbicularis oculi, okrajová infiltrácia os frontale a infiltráciou horného spojivkového vaku. Indikovaný k externej rádioterapii na pracovisku Radiačnej a klinickej onkológie FNsP v Žiline v kuratívnej dávke. Plastické operácie hornej mihalnice na Klinike oftalmológie LFUK a UNB, nemocnica Ružinov v Bratislave a v Banskej Bystrici. Základné ochorenie komplikované akútnou prednou uveitídou a sekundárnym glaukómom na tomto oku. Dňa 12.06.2017 opäť recidíva bazocelulárneho karcinómu hornej mihalnice, pacient odoslaný na konzultáciu na Kliniku oftalmológie LFUK a UNB, nemocnica Ružinov v Bratislave, kde indikovaná exenterácia orbity, realizovaná 09.01.2018. Pacient dispenzarizovaný na Klinike oftalmológie v Ružomberku, v r. 2019 zachytená opätovná recidíva nádoru, realizovaná biopsia a histologizácia s dg. C44.1 (TNM 7, pMx, pNx, pTx). Na základe onkologického konzília opätovne indikovaný k externej rádioterapii na pracovisku Radiačnej a klinickej onkológie FNsP v Žiline (18x3Gy), MRI orbity a mozgu bez progresie, bez indikácie k biologickej liečbe. Pacient absolvuje pravidelné kontroly, kde v októbri r. 2020 opätovne progresia lokálneho nálezu, pacient odoslaný na konziliárne multiodborové vyšetrenie o ďalšom postupe.

Záver

Nemelanómové nádory kože majú v európskej populácii stúpajúcu tendenciu. Bazocelulárny karcinóm je v súčasnosti najčastejším malígnym nádorom periokulárnej oblasti. Primárna liečba bazocelulárneho karcinómu je chirurgická, pokročilé lézie vyžadujú rozsiahle chirurgické intervencie a využitie iných dostupných liečebných modalít. Niekedy je nutné pristúpiť k rozsiahlym mutilujúcim výkonom, ako je exenterácia orbity. Incidencia orbitálnej invázie bazocelulárneho karcinómu je pomerne nízka (štádium T3, T4). Napriek relatívne malému percentu invazívnych ochorení sa pokročilé štádiá aj dnes môžu vyskytnúť, najmä v dôsledku neskorého príchodu pacienta k lekárovi, neadekvátnou počiatočnou terapiou, ktorej cieľom je zachovanie kritických periorbitálnych štruktúr, alebo v dôsledku vysokej agresivity tumoru.

klúčové slová: bazocelulárny karcinóm, periokulárne nádory, nádory mihalníc, exenterácia orbity

korešpondenčný E-mail:

zuzana.pridavkova@gmail.com